

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Ταχ.Δ/νση : ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
τ.κ. 264 41 ΠΑΤΡΑ
Πληροφορίες : Β. Τσούμα
Τηλέφωνο : 2613 613 517
Email : grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

Αριθ. Αποφ. 20/2022

**Απόσπασμα ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 8
8^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Στην Πάτρα, σήμερα στις 07/04/2022 ημέρα Πέμπτη και ώρα 14.00, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση δια ζώσης στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου (Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 & Αμερικής), και με ταυτόχρονη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης (e:Presence.gov.gr), το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΓΠΠΣ/92027/115/29-03-2022 (ορθή επανάληψη στις 30-03-2022) γραπτή πρόσκληση της Προέδρου του, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των 167 παρ. 1 & 2 και 168 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/07.06.2010), όπως ισχύουν.

Στη Συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου πενήντα ενός (51) μελών, τα παρακάτω μέλη:

1. ΜΠΙΛΙΑ ΜΑΡΙΑ - Πρόεδρος
2. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΑΣΤΑ ΔΗΜΗΤΡΑ – Αντιπρόεδρος (τηλεδιάσκεψη)
3. ΓΡΙΝΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ - Γραμματέας
4. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
5. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
6. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΥΦΩΝ (τηλεδιάσκεψη)
7. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ (τηλεδιάσκεψη)
8. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
9. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
10. ΒΟΥΛΓΑΡΗ - ΠΟΛΟΝΥΦΗ ΑΜΑΛΙΑ (τηλεδιάσκεψη)
11. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
12. ΓΟΥΔΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
13. ΔΗΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
14. ΔΡΙΒΙΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
15. ΖΑΪΜΗΣ ΦΩΚΙΩΝ (τηλεδιάσκεψη)
16. ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
17. ΚΑΡΠΕΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
18. ΚΑΤΣΑΡΗ-ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑ (τηλεδιάσκεψη)
19. ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

20. ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
21. ΚΑΤΣΟΥΓΚΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
22. ΚΟΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
23. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
24. ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
25. ΚΟΥΣΚΟΥΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ (τηλεδιάσκεψη)
26. ΚΟΥΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
27. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
28. ΛΥΤΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
29. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
30. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
31. ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
32. ΜΠΙΛΙΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
33. ΜΠΟΝΑΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
34. ΜΠΡΑΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (τηλεδιάσκεψη)
35. ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
36. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (τηλεδιάσκεψη)
37. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
38. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
39. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
40. ΡΟΥΣΗ- ΝΤΖΙΜΑΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
41. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (τηλεδιάσκεψη)
42. ΣΑΛΜΑ ΜΑΡΙΑ
43. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
44. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
45. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
46. ΣΩΖΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
47. ΦΙΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (τηλεδιάσκεψη)
48. ΧΑΛΙΜΟΥΔΡΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (τηλεδιάσκεψη)
49. ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
50. ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχε καίτοι προσκλήθηκε το μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Κοσίνας Χρήστος (δικαιολογημένα απών).

Στη συνεδρίαση συμμετείχε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Νεκτάριος Φαρμάκης, ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης κ. Τελώνης Γεώργιος, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Σύρμος Γεώργιος (τηλεδιάσκεψη), ο Δ/ντης Γραφείου Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Μάκκας Ιωάννης (τηλεδιάσκεψη).

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Αγγελοπούλου Γεωργία, Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα και Τσούμα Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία, η Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας»** και έδωσε το λόγο στον εισηγητή του, Αντιπεριφερειάρχη Βιώσιμης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος της Π.Δ.Ε. & Πρόεδρο της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων Π.Σ. κ. Δημητρογιάννη Λάμπρο, ο οποίος αναφέρθηκε στην υπ' αριθμ.: ΠΔΕ/ΓΑΕΠ/78269/337/15-03-2022 γραπτή εισήγησή του, λέγοντας τα εξής:

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, αποσκοπώντας στον εντοπισμό, στην εκτίμηση και στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου.

Η διαδικασία ΣΜΠΕ αποτελεί το μέσο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης πριν την υιοθέτηση του όποιου σχεδίου ή προγράμματος εξασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά το στάδιο του σχεδιασμού και προγραμματισμού με απώτερο σκοπό την προώθηση της αιεφόρου ανάπτυξης και την υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος.

Το ΠεΣΠΚΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προσαρμογής στη κλιματική αλλαγή, το οποίο πραγματοποιεί ανάλυση τάσεων για τις κυριότερες κλιματικές μεταβλητές, ανάλυση της τρωτότητας 12 βασικών τομέων της οικονομίας στην κλιματική αλλαγή, εκτιμάει τις επιπτώσεις και τέλος προτείνει μέτρα και δράσεις για την αποφυγή ή τον μετριασμό των επιπτώσεων και την αποκατάσταση αυτών.

Στην παρούσα μελέτη, πλέον της μηδενικής λύσης που αφορά στη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης, εξετάζεται ένα (1) εναλλακτικό σενάριο, για την προσαρμογή της ΠΔΕ στη κλιματική αλλαγή: Την εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ της ΠΔΕ σύμφωνα με το οποίο πρόκειται να εφαρμοστούν μέτρα και δράσεις για τον μετριασμό ή την αποφυγή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΕΣΠΚΑ – ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ

Στόχος του σχεδίου είναι ο προσδιορισμός και η ιεράρχηση των απαραίτητων μέτρων και δράσεων προσαρμογής της Περιφέρειας στις επερχόμενες κλιματικές αλλαγές. Με την κατάρτιση του ΠεΣΠΚΑ ΠΔΕ υλοποιείται η στρατηγική της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση της απειλής της κλιματικής αλλαγής, η οποία έχει ως βασικό στόχο τη μείωση της ευπάθειας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη θωράκισή της έναντι αυτής.

Ο σχεδιασμός για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή γίνεται με γνώμονα να μην τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον.

Οι βασικοί πυλώνες του ΠεΣΠΚΑ ΠΔΕ είναι:

- ⇒ Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και περιοχές προτεραιότητας, με δράσεις προσαρμογής που συνάδουν με τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης
- ⇒ Παρακολούθηση υλοποίησης και αποτελεσματικότητας δράσεων με τη δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και των πολιτικών προσαρμογής.
- ⇒ Ενδυνάμωση των διοικητικών δομών της Περιφέρειας που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα ή δημιουργία νέων δομών- Συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή και η εφαρμογή αυτών στις δράσεις των φορέων της Περιφέρειας.
- ⇒ Επικοινωνία και διάχυση πληροφορίας- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας.

Το ΠεΣΠΚΑ επιχειρεί να εξειδικεύσει τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ), καθορίζοντας τις άμεσες προτεραιότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, σε τοπικό/ περιφερειακό επίπεδο. Επιπλέον είναι συμβατό με άλλα υφιστάμενα και υπό εκπόνηση σχέδια που αφορούν την ΠΔΕ όπως το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΣΔΑ ΠΔΕ), τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ), τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΠΧΣΑΑ ΠΔΕ), το

Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας καθώς και την Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας.

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΕΣΠΚΑ

3.1 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΣΤΗΝ ΠΔΕ

Το ΠΕΣΠΚΑ Δυτικής Ελλάδας περιλαμβάνει τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση των απαραίτητων μέτρων και δράσεων προσαρμογής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στις επερχόμενες κλιματικές αλλαγές. Για το σκοπό αυτό στο πλαίσιο εκπόνησης του ΠΕΣΠΚΑ Δυτικής Ελλάδας και σε συμφωνία με τις προδιαγραφές της ΥΑ 11258/2017(ΦΕΚ873Β/16-03-2017), πραγματοποιήθηκε ανάλυση τάσεων για τις κυριότερες κλιματικές μεταβλητές, με βάση κλιματικές προβολές από διεθνώς αναγνωρισμένα περιοδικά κλιματικά μοντέλα (RCMs), CORDEX- και σε χωρική ανάλυση 12,5 km x 12,5 km.

Οι δείκτες που μελετήθηκαν και αναλύθηκαν στο πλαίσιο του ΠΕΣΠΚΑ ΠΔΕ, για την εκτίμηση των αναμενόμενων κλιματικών μεταβολών και τάσεων εκδήλωσης ακραίων φαινομένων στην περιοχή μελέτης, είναι συνολικά 70 και διακρίνονται σε 13 βασικούς παράγωγους δείκτες.

A. ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

1	Μεταβολή μέσης θερμοκρασίας	Βασική μεταβλητή CORDEX (tas)	°C
2	Μεταβολή μέσης ελάχιστης θερμοκρασίας	Βασική μεταβλητή CORDEX (tasmin)	°C
3	Μεταβολή μέσης μέγιστης θερμοκρασίας	Βασική μεταβλητή CORDEX (tasmax)	°C
4	Μεταβολή μέσης ταχύτητας ανέμου	Βασική μεταβλητή CORDEX (sfcWind)	m/s
5	Μεταβολή μέγιστης ταχύτητας ανέμου	Βασική μεταβλητή CORDEX (sfcWindmax)	m/s
6	Μεταβολή μέσης ετήσιας βροχόπτωσης	Βασική μεταβλητή CORDEX (pr)	mm/y
7	Μεταβολή μέσης σχετικής υγρασίας	Βασική μεταβλητή CORDEX (hurs)	%
8	Μεταβολή αριθμού ημερών παγετού	Βασική μεταβλητή CORDEX (ecaid)	d/y
9	Μεταβολή αριθμού τροπικών νυκτών	Βασική μεταβλητή CORDEX (ecatr)	d/y
10	Μεταβολή αριθμού υγρών ημερών	Βασική μεταβλητή CORDEX (ecarr1)	d/y
11	Μεταβολή μέσης ηλιακής ακτινοβολίας	Βασική μεταβλητή CORDEX (rsds)	W/m ²
12	Μεταβολή μέσης ετήσιας χιονόπτωσης	Βασική μεταβλητή CORDEX (prsn)	mm/y
13	Μεταβολή μέσης ανόδου στάθμης της θάλασσας	Βασική μεταβλητή CORDEX (slr)	m

Ενδεικτικά αναφέρονται μερικοί παράγωγοι δείκτες: Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 37 °C, Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη ένταση ανέμου από 4 έως 7 beaufort, Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση >10 mm (βαριά βροχόπτωση), Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη δυσφορίας (distressindex) 24 - 29 (ημέρες όπου μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού (50 – 75%) νιώθει δυσφορία), Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη κινδύνου πυρκαγιάς Angstrom (AngstromIndex) <2 (ημέρες όπου η εμφάνιση πυρκαγιάς είναι πολύ πιθανή).

Η εκτίμηση των αναμενόμενων κλιματικών μεταβολών και τάσεων πραγματοποιήθηκε για βραχυπρόθεσμο (2011-2030), μεσοπρόθεσμο (2031-2050) και μακροπρόθεσμο (2081-2100) χρονικό ορίζοντα, και για τρία σενάρια παγκόσμιας εξέλιξης συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου (ευμενές-RCP2.6, ενδιάμεσο-RCP4.5, δυσμενές-RCP8.5) της 5ης έκθεσης για την κλιματική αλλαγή (AR5, IPCC, 2014) της IPCC-Intergovernmental Panel for Climate Change – IPCC: Διακυβερνητική Ομάδα για την Κλιματική Αλλαγή. Οι κλιματικές μεταβολές εκτιμήθηκαν σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές της περιόδου 1986-2005 (περίοδος αναφοράς). Για κάθε έναν από τους 70 δείκτες που μελετήθηκαν παράχθηκαν χρωματικοί χάρτες, όπου απεικονίζεται η μεταβολή του κλιματικού δείκτη στη χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, για τα 3 σενάρια και για τους 3 χρονικούς ορίζοντες (συνολικά 9 χάρτες για κάθε δείκτη).

Από την ανάλυση αυτή προέκυψε ότι το κλίμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας θα είναι τις επόμενες δεκαετίες πιο θερμό και πιο ξηρό, με σημαντική μείωση των βροχοπτώσεων και χιονοπτώσεων και με αύξηση της συχνότητας εμφάνισης ακραίων φαινομένων (κυρίως ξηρασία, πλημμύρες και κύματα καύσωνα). Στις κλιματικές μεταβολές που αναμένεται να επηρεάσουν την περιφέρεια συγκαταλέγεται και η άνοδος της στάθμης της θάλασσας. Η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας κυμαίνεται από 0,45 °C (RCP2.6, 2011 – 2030) έως 3,92 °C (RCP8.5, 2081 – 2100). Ο αριθμός των ημερών του έτους που θα είναι πολύ πιθανή η εκδήλωση πυρκαγιάς, θα αυξηθεί από 4-5 ημέρες (στο ευμενές & ενδιάμεσο σενάριο, την περίοδο 2011-2030) έως 20 περίπου ημέρες (στο δυσμενές σενάριο, την περίοδο 2081- 2100). Οι συνεχόμενες ημέρες χωρίς βροχόπτωση αναμένεται να αυξηθούν κατά 33 περίπου ημέρες, στο δυσμενές σενάριο, την περίοδο 2081-2100. Η στάθμη της θάλασσας μελλοντικά θα ανέβει. Η μέση τιμή της ανόδου θα κυμανθεί από 3cm (την περίοδο 2011-2030, ανεξαρτήτως σεναρίου) έως 19cm (σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, στο δυσμενές σενάριο).

3.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΡΩΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΠΔΕ

Εξεταζόμενοι τομείς για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (Βήμα 1ο)

Λαμβάνοντας υπόψη τις κλιματικές μεταβολές που αναμένονται μελλοντικά για την ΠΔΕ, έγινε ανάλυση της τρωτότητας 12 βασικών τομέων, για τα τρία (3) εξεταζόμενα σενάρια και τους τρεις (3) χρονικούς ορίζοντες και εντοπίστηκαν οι τομείς και οι γεωγραφικές περιοχές που αναμένεται να επηρεαστούν περισσότερο. Επισημαίνεται ότι τρωτότητα ορίζεται η τάση ή η προδιάθεση ενός συστήματος να επηρεαστεί αρνητικά λόγω της κλιματικής αλλαγής. Οι τομείς για τους οποίους εξετάστηκε η τρωτότητα (σύμφωνα και με την ΕΣΠΚΑ) είναι οι ακόλουθοι:

1. Γεωργία	5. Υδάτινοι πόροι	9. Υποδομές μεταφορών
2. α. Δάση β. Αναδασωτές	6.α. Παράκτιες χρήσεις β. Ποτάμια	10. Υγεία
3. Βιοποικιλότητα – οικοσυστήματα	7. Τουρισμός	11. Δομημένο περιβάλλον
4. Αλιεία – υδατοκαλλιέργειες	8. Ζήτηση ενέργειας	12. Πολιτιστική κληρονομιά

Οι συνιστώσες της κλιματικής αλλαγής για τις οποίες πραγματοποιήθηκε η ανάλυση της τρωτότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση θερμοκρασίας
- Ξηρασία
- Ανεμοθύελλες
- Καύσωνες
- Ψυχρές εισβολές/ παγετός
- Έντονες βροχοπτώσεις (πλημμύρες)
- Χιονοπτώσεις
- Άνοδος στάθμης θάλασσας

Επιλογή δεικτών ανά τομέα και κλιματική συνιστώσα (Βήμα 2ο)

Δεδομένου ότι η κλιματική αλλαγή δεν επηρεάζει με τον ίδιο τρόπο όλους τους τομείς, για την ανάλυση της τρωτότητας χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικοί κλιματικοί δείκτες για την απόδοση της επίδρασης κάθε κλιματικής συνιστώσας σε κάθε εξεταζόμενο τομέα.

Απόσπασμα πίνακα προσδιορισμού κλιματικών δεικτών

ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΔΑΣΗ	ΑΝΑΔΑΣΩΤΕΣ	ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ-ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	ΑΛΙΕΙΑ - ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΠΟΤΑΜΙΑ
ΑΥΞΗΣΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ	Μεταβολή Μέσης Θερμοκρασίας	✓			✓	✓	✓	✓	✓
	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Angstrom index <2,5		✓						
	Αύξηση της μέσης θερμοκρασίας χειμερινής περιόδου								
	Μεταβολή της Tmax θερινής περιόδου								
	Μεταβολή βαθμομερών ψύξης								
	Μεταβολή της Tmax								
ΞΗΡΑΣΙΑ	Μεταβολή του αριθμού συνεχόμενων ημερών με κατακρήμνιση <1mm	✓	✓	✓	✓		✓		✓
	Μεταβολή ποσοστού μέσης ετήσιας κατακρήμνισης	✓			✓		✓		

Εκτίμηση ευαισθησίας (Βήμα 3ο)

Σκοπός του σταδίου αυτού είναι να εκτιμηθεί η ευαισθησία που αναμένεται να έχει κάθε εξεταζόμενος τομέας της ΠΔΕ σε κάθε συνιστώσα της κλιματικής αλλαγής. Η εκτίμηση της ευαισθησίας κάθε εξεταζόμενου τομέα στις επιμέρους κλιματικές συνιστώσες, έγινε με την εξής κλίμακα:

- Μηδενική (αμελητέα) ευαισθησία : 0
- Μικρή ευαισθησία: 1
- Μέτρια ευαισθησία: 2
- Μεγάλη ευαισθησία: 3
- Πολύ μεγάλη ευαισθησία: 4

Για παράδειγμα, ο τομέας των υδατικών πόρων έχει πολύ μεγάλη ευαισθησία σε φαινόμενα ξηρασίας, λόγω μείωσης της τροφοδοσίας και ανανέωσης του νερού των υδροφόρων οριζόντων, αύξησης της ζήτησης σε νερό κλπ, σε αντίθεση με τον τομέα της ζήτησης ενέργειας για ψύξη, ο οποίος δεν επηρεάζεται από τέτοια φαινόμενα (έχει αμελητέα ευαισθησία). Αντίστροφα, οι υδατικοί πόροι δεν επηρεάζονται από τους καύσωνες (επηρεάζονται πρακτικά από την γενικότερη αύξηση της θερμοκρασίας και όχι από τις ακραίες υψηλές θερμοκρασίες), ενώ η ζήτηση ενέργειας για ψύξη επηρεάζεται άμεσα από τα κύματα καύσωνα (έχει μεγάλη ευαισθησία).

Απόσπασμα πίνακα εκτίμησης ευαισθησίας λαμβάνοντας υπόψη τους αντιπροσωπευτικούς δείκτες

Υπολογισμός έκθεσης (Βήμα 4ο)

ΤΟΜΕΑΣ		ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ						
		ΑΥΞΗΣΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ	ΞΗΡΑΣΙΑ	ΑΝΕΜΟΣ		ΨΥΧΡΕΣ		
ΠΟΤΑΜΙΑ		Μεταβολή Μέσης Θερμοκρασίας	Μεταβολή του αριθμού συνεχιζόμενων ημερών με κατακρήμνιση <1mm	0	ΥΠΟΜΗΝΜΑ		Μηδενική (αμελητέα)	0
					Μικρή	1		
					Μέτρια	2		
					Μεγάλη	3		
					Πολύ μεγάλη	4		
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ	Αύξηση της μέσης Θερμοκρασίας χειμερινής περιόδου		Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wind > 5B, κατά τη χειμερινή περίοδο	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wmax >6B, κατά τη χειμερινή περίοδο			
	3	0	1,5	1,5	0	0		
	ΘΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	Μεταβολή της Tmax θερινής περιόδου		Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wmax >6B για τη θερινή περίοδο	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Tmax>35°C	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Humidex >38		0
	3	0	2	2	2	0		

Οι μεταβολές των κλιματικών δεικτών (που επιλέχθηκαν στο Βήμα 2ο) χρησιμοποιήθηκαν για να περιγράψουν τον βαθμό της έκθεσης κάθε σημείου του κανάβου(12.5kmx12.5km)της περιοχής μελέτης, για κάθε μία από τις παραπάνω συνιστώσες της κλιματικής αλλαγής που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση της τρωτότητας, με βάση την εξής κλίμακα:

- Μηδενική (αμελητέα) έκθεση : 0
- Μικρή έκθεση: 1
- Μέτρια έκθεση: 2
- Μεγάλη έκθεση: 3
- Πολύ μεγάλη έκθεση:4

Έτσι για παράδειγμα, μεταβολή της μέγιστης θερμοκρασίας (Tmax), σε σχέση με την περίοδο αναφοράς, που είναι μεγαλύτερη ή ίση από 4οC, θεωρήθηκε ότι αντιστοιχεί σε πολύ μεγάλο βαθμό έκθεσης, ενώ μεταβολές μεταξύ 1 και 2οC, θεωρήθηκε ότι αντιστοιχούν σε μέτριο βαθμό έκθεσης.

Απόσπασμα πίνακα προσδιορισμού έκθεσης με βάση τις μεταβολές των αντιπροσωπευτικών δεικτών. Η εκτίμηση της τρωτότητας στο πλαίσιο της παρούσας γίνεται χωρίς να ληφθεί υπόψη η ικανότητα

ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΟΝΑΔΕΣ	Μηδενική (αμελητέα)	Μικρή	Μέτρια	Μεγάλη	Πολύ μεγάλη
			0	1	2	3	4
ΑΝΕΜΟΣ	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wind > 6 B, στη διάρκεια της αντυτυρικής περιόδου (ΜΑΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ)	d/γ	$\Delta < 5$	$5 \leq \Delta < 10$	$10 \leq \Delta < 15$	$15 \leq \Delta < 20$	$\Delta \geq 20$
	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wind > 5B, κατά τη χειμερινή περίοδο	d/γ	$\Delta < 5$	$5 \leq \Delta < 10$	$10 \leq \Delta < 15$	$15 \leq \Delta < 20$	$\Delta \geq 20$
	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wmax >6B, κατά τη χειμερινή περίοδο	d/γ	$\Delta < 5$	$5 \leq \Delta < 10$	$10 \leq \Delta < 15$	$15 \leq \Delta < 20$	$\Delta \geq 20$
	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Wmax >6B, κατά τη θερινή περίοδο	d/γ	$\Delta < 5$	$5 \leq \Delta < 10$	$10 \leq \Delta < 15$	$15 \leq \Delta < 20$	$\Delta \geq 20$
	Μεταβολή του αριθμού ημερών με Windmax >7B	d/γ	$\Delta < 5$	$5 \leq \Delta < 10$	$10 \leq \Delta < 15$	$15 \leq \Delta < 20$	$\Delta \geq 20$

προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή (ήτοι η δυσμενέστερη περίπτωση). Άρα η τρωτότητα προκύπτει ως συνάρτηση της ευαισθησίας (Βήμα 3ο) και της έκθεσης (Βήμα 4ο):

$$\text{Τρωτότητα} = \text{Ευαισθησία} \times \text{Έκθεση}$$

Η εκτίμηση της τρωτότητας γίνεται ως προς κάθε συνιστώσα της κλιματικής αλλαγής χωριστά, αλλά στο τέλος ο χαρακτηρισμός του βαθμού τρωτότητας γίνεται συνολικά ως προς την κλιματική αλλαγή, χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα:

- Αμελητέα τρωτότητα : $\leq 0,25$
- Μικρή τρωτότητα: 0,25 - 0,50
- Μέτρια τρωτότητα: 0,50 - 1,00
- Μεγάλη τρωτότητα: 1,00 - 1,50
- Πολύ μεγάλη τρωτότητα: $> 1,50$

Η ανάλυση της τρωτότητας έχει δύο σκέλη:

- Τη γεωγραφική ανάλυση της τρωτότητας κάθε τομέα, βάσει της οποίας προκύπτουν οι περιοχές της Περιφέρειας, ανά τομέα, που είναι περισσότερο τρωτές στην κλιματική αλλαγή και στις οποίες θα πρέπει να εστιάσει το παρόν σχέδιο (για παράδειγμα, η ανάλυση στο σενάριο RCP4.5, για την περίοδο 2011-2030, έδειξε ότι από τις γεωργικές εκτάσεις της ΠΔΕ, μεγάλη τρωτότητα παρουσιάζουν οι παράκτιες γεωργικές εκτάσεις του Δήμου Αιγιαλείας). Η τρωτότητα υπολογίζεται για κάθε σημείο του κανάβου που αντιστοιχεί σε περιοχή που ανήκει στον κάθε εξεταζόμενο τομέα (για παράδειγμα, για τον τομέα των δασών, η τρωτότητα υπολογίζεται μόνο για τα σημεία του κανάβου που ανήκουν σε δασικές εκτάσεις).
- Την εκτίμηση της τομεακής τρωτότητας, βάσει της οποίας προκύπτουν οι τομείς της ΠΔΕ που έχουν μεγαλύτερη τρωτότητα στις επερχόμενες αλλαγές του κλίματος και στους οποίους θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη λήψη μέτρων και δράσεων. Η τρωτότητα κάθε τομέα προκύπτει ως ο μέσος όρος των τιμών τρωτότητας των σημείων του κανάβου που αντιστοιχούν γεωγραφικά σε περιοχές που υπάρχει κάθε τομέας (για παράδειγμα η τομεακή τρωτότητα του πολιτισμού προκύπτει ως ο μέσος όρος της τρωτότητας των σημείων του κανάβου που βρίσκονται εντός κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων).

Από την ανάλυση της τρωτότητας έχουν παραχθεί χρωματικοί χάρτες, όπου απεικονίζεται η τρωτότητα στη χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ, για τα τρία(3) σενάρια και για τους τρεις(3) χρονικούς ορίζοντες για κάθε εξεταζόμενο τομέα. Συνοπτικά η εκτίμηση της τρωτότητας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Τομέας	RCP 2.6			RCP 4.5			RCP 8.5		
	2011 - 2030	2031 - 2050	2081 - 2100	2011 - 2030	2031 - 2050	2081 - 2100	2011 - 2030	2031 - 2050	2081 - 2100
Γεωργία	0,41	0,70	0,63	0,66	0,64	0,95	0,82	0,88	1,66
Δάση	0,30	0,49	0,08	0,35	0,37	0,55	0,52	0,31	1,45
Αναδασωτέες εκτάσεις	0,49	0,41	0,47	0,53	0,45	0,61	0,63	0,60	0,88
Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	0,48	0,67	0,69	0,66	0,63	1,00	0,76	0,82	1,58
Αλιεία - Υδατοκαλλιέργειες	0,37	0,50	0,58	0,43	0,47	0,65	0,43	0,60	0,82
Υδάτινοι πόροι	0,46	0,86	0,91	0,85	1,01	1,58	1,22	1,31	2,40
Παράκτιες περιοχές	0,43	0,50	0,65	0,41	0,45	0,61	0,39	0,53	0,74
Ποτάμια (Πλημμύρες)	0,71	0,67	0,79	0,67	0,70	0,84	0,70	0,85	1,02
Χιονοδρομικά	0,00	0,46	0,50	0,30	0,69	1,13	0,49	0,71	1,55
Θερινός τουρισμός	0,26	0,49	0,35	0,24	0,50	0,77	0,29	0,50	1,56
Ζήτηση ενέργειας	0,25	0,38	0,24	0,22	0,30	0,57	0,24	0,43	1,20
Επίγειες μεταφορές	0,55	0,50	0,65	0,46	0,50	0,59	0,46	0,56	0,65
Λιμάνια	0,08	0,15	0,23	0,08	0,15	0,23	0,08	0,15	0,30
Αεροδρόμια	0,39	0,43	0,57	0,37	0,44	0,55	0,37	0,49	0,65
Υγεία	0,28	0,45	0,42	0,33	0,40	0,50	0,34	0,49	0,92
Δομημένο περιβάλλον	0,62	0,67	0,83	0,56	0,65	0,89	0,56	0,77	1,05
Πολιτισμός	0,64	0,67	0,79	0,53	0,67	0,91	0,55	0,80	1,21

Κλίμακα τρωτότητας

Αμελητέα	$\leq 0,25$
Μικρή	0,25 - 0,50
Μέτρια	0,50 - 1,00
Μεγάλη	1,0 - 1,50
Πολύ μεγάλη	$> 1,50$

3.4 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΔΕ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Με βάση την εκτίμηση των αναμενόμενων μεταβολών των κλιματικών δεικτών, την ανάλυση τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή διαφορετικών τομέων της οικονομίας και γεωγραφικών περιοχών της Περιφέρειας

Ελλάδας και την εκτίμηση των άμεσων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και τον καθορισμό χωρικών και τομεακών προτεραιοτήτων, παρουσιάστηκαν, αξιολογήθηκαν και ιεραρχήθηκαν δράσεις και μέτρα για την προσαρμογή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στην κλιματική αλλαγή. Οι προτεινόμενες δράσεις και τα αντίστοιχα μέτρα, που περιλαμβάνουν, στοχεύουν κατά προτεραιότητα:

- στην αποφυγή των επιπτώσεων,
- στη μείωση της έντασης και έκτασης των επιπτώσεων και
- στην αποκατάσταση αυτών

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά οι προτεινόμενες δράσεις για την προσαρμογή της ΠΔΕ στην κλιματική αλλαγή για όλους τους εξεταζόμενους τομείς :

Οριζόντια Μέτρα

1. Προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/ τοπικά σχέδια δράσης.
2. Χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας για τη διαχείριση κινδύνων λόγω κλιματικής αλλαγής και ακραίων φαινομένων.

Γεωργία

1. Προώθηση στους επαγγελματίες του αγροτικού χώρου και στους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες της ΠΔΕ της γνώσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία και την κτηνοτροφία και των καινοτόμων δράσεων για την αντιμετώπισή τους.
2. Προώθηση του σχεδιασμού της γεωργικής πολιτικής της ΠΔΕ, με βάση τα επίπεδα τρωτότητας που προέκυψαν από το ΠεΣΠΚΑ. Στοχεύει στην προσαρμογή του γεωργικού τομέα της ΠΔΕ στα νέα κλιματικά δεδομένα.
3. Παρακολούθηση κρίσιμων παραμέτρων για την εκτίμηση των εν δυνάμει απειλών για τον γεωργικό και τον κτηνοτροφικό τομέα.
4. Αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας σε σχέση με τον τομέα της γεωργίας. Η δράση στοχεύει στην αποδοτική και ορθολογική χρήση του αρδευτικού νερού και στην προσαρμογή του τομέα της γεωργίας στις νέες κλιματικές συνθήκες όπου τα επεισόδια ξηρασίας και λειψυδρίας αναμένεται να είναι συχνότερα και εντονότερα. Η δράση σχετίζεται με το Μέτρο 6.2.1 του τομέα των υδάτινων πόρων.
5. Αλλαγές στο βιολογικό υλικό και στις καλλιεργητικές τεχνικές. Η δράση περιλαμβάνει ενέργειες που στοχεύουν στη δημιουργία νέων ποικιλιών (αποκλειόμενης της γενετικής τροποποίησης) και στην προσαρμογή των καλλιεργητικών τεχνικών στην κλιματική αλλαγή.
6. Διαχείριση κινδύνων από καταστροφές λόγω κλιματικής αλλαγής. Τέτοιες καταστροφές είναι οι ζημιές από ακραία καιρικά φαινόμενα π.χ. υψηλές θερμοκρασίες, ξηρασία, πλημμύρες, άνοδος στάθμης της θάλασσας κ.λπ.

Δάση και αναδασωτές εκτάσεις

1. Επικαιροποίηση του σχεδιασμού διαχείρισης των δασών της ΠΔΕ με βάση τα επίπεδα τρωτότητας που προέκυψαν από το ΠεΣΠΚΑ. Η δράση στοχεύει στην προσαρμογή του τομέα των δασών στα νέα κλιματικά δεδομένα.
2. Πρόληψη και αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση των μέτρων προστασίας από δασικές πυρκαγιές στην ΠΔΕ.
3. Δράσεις αποκατάστασης των πυρόπληκτων δασικών περιοχών της ΠΔΕ.

Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα

1. Βελτίωση της γνώσης για την βιοποικιλότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής σε αυτή και στις οικοσυστημικές υπηρεσίες.
2. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας ώστε να προσαρμοστεί στην κλιματική αλλαγή αλλά και για να συνδράμει στον περιορισμό των επιπτώσεων αυτής. Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση των στοιχείων της βιοποικιλότητας ώστε να μπορούν να αποκριθούν αποτελεσματικά στις κλιματικές μεταβολές.
3. Παρακολούθηση της κινητικότητας εισβλητικών (ξενικών) ειδών στο σύνολο των οικοσυστημάτων της ΠΔΕ.
4. Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Αλιεία – Υδατοκαλλιέργειες

1. Απόκτηση και διάχυση της γνώσης σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών.
2. Βελτιστοποίηση χωροθέτησης και σχεδιασμού των θέσεων ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών για την ελαχιστοποίηση των καταστροφών, απωλειών και διαφυγών. Η δράση αποσκοπεί στην προετοιμασία του τομέα των υδατοκαλλιεργειών για τις επιπτώσεις ακραίων καιρικών φαινομένων και κλιματικών μεταβολών.
3. Δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων από ακραία καιρικά φαινόμενα.

Υδατικοί πόροι

1. Δράσεις εκτίμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους υδατικούς πόρους της ΠΔΕ.
2. Δράσεις εξοικονόμησης και αποτελεσματικής χρήσης νερού.
3. Προώθηση της επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων αστικών λυμάτων. Η δράση αποσκοπεί στην εξοικονόμηση νερού και στην ποσοτική ενίσχυση και προστασία των ΥΥΣ. Οι ΕΕΛ πρέπει να αναβαθμίζονται, ώστε τα επεξεργασμένα λύματα να μπορούν να χρησιμοποιούνται για την άρδευση χώρων πράσινου και ορισμένων καλλιεργειών, για τον εμπλουτισμό υδροφορέων κ.λπ.

4. Ανάπτυξη δραστηριοτήτων και χρήσεων γης που είναι συμβατές με τους τοπικούς διαθέσιμους υδάτινους πόρους. Στόχος της δράσης είναι η προσαρμογή διαφορετικών τομέων της οικονομίας σε σχέση με τη διαθεσιμότητα των υδατικών πόρων.

5. Ενσωμάτωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον σχεδιασμό διαχείρισης των υδατικών πόρων της ΠΔΕ. Η δράση αυτή έχει ως στόχο να ενσωματώνονται οι αναμενόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τα μέτρα προσαρμογής που απαιτούνται στα εργαλεία σχεδιασμού διαχείρισης των υδάτων σε κλίμακα υδρολογικής λεκάνης.

6. Δράσεις ενημέρωσης κοινού, δημοσίων φορέων και επιχειρήσεων για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους υδάτινους πόρους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

Παράκτιες χρήσεις – ποτάμια (ως προς τις πλημμύρες)

1. Γνώση και καταγραφή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή στην παράκτια ζώνη της ΠΔΕ.

2. Κατάρτιση και εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης της παράκτιας ζώνης της ΠΔΕ με ενσωμάτωση της παραμέτρου της κλιματικής αλλαγής.

3. Δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων.

4. Δράσεις αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην εκδήλωση ποτάμιων πλημμυρών.

5. Ενσωμάτωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας στην ΠΔΕ.

6. Προστασία των εδαφών από τη διάβρωση. Η δράση αποσκοπεί στην αύξηση της φυτικής κάλυψης του εδάφους, με σκοπό την αποτροπή της επιφανειακής διάβρωσης, την προστασία των οχθών ποταμών και ρεμάτων, την αύξηση της υδατοσυγκράτησης και διήθησης στο έδαφος, τη μετατροπή της επιφανειακής απορροής σε υπεδάφια, καθώς και την επιβράδυνση της απορροής.

Τουρισμός

1. Προώθηση της ανταγωνιστικότητας και ελκυστικότητας του χιονοδρομικού τουρισμού της ΠΔΕ.

2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή των τουριστικών εγκαταστάσεων. Η δράση αποτελεί εξειδίκευση της Δράσης 9.1 του τομέα της ζήτησης ενέργειας.

3. Δράσεις υποστήριξης του τουρισμού για την προσαρμογή του τομέα στην κλιματική αλλαγή και την αντιμετώπιση ακραίων φαινομένων.

Ζήτηση ενέργειας (για ψύξη)

1. Οριζόντιες και συντονιστικές δράσεις ως προς την ζήτηση ενέργειας (για ψύξη). Η δράση αποσκοπεί στην προώθηση δράσεων σε οικιστικές και βιομηχανικές περιοχές για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και στην εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών για την εξοικονόμηση ενέργειας.

2. Έρευνα και ανάπτυξη.

3. Προσαρμογή των υποδομών ενέργειας της ΠΔΕ στην κλιματική αλλαγή.

Υποδομές μεταφορών

1. Βελτίωση του σχεδιασμού των υποδομών μεταφοράς. Η δράση αποσκοπεί στη μείωση της ευπάθειας και τρωτότητας των κατασκευών στα ακραία καιρικά φαινόμενα, μέσω της αναθεώρησης και προσαρμογής των προτύπων κατασκευής, της χρήσης ιδιαίτερα ανθεκτικών υλικών κατασκευής, της βελτίωσης της αντιπλημμυρικής θωράκισης των έργων κ.λπ..

2. Πληροφόρηση χρηστών για την ύπαρξη προβλημάτων στο δίκτυο μεταφορικών υποδομών της ΠΔΕ, λόγω ακραίων φαινομένων.

Υγεία

1. Οριζόντιες και συντονιστικές δράσεις για τη διαχείριση επειγουσών καταστάσεων στην ανθρώπινη υγεία οι οποίες οφείλονται στην κλιματική αλλαγή. Στοχεύει στην ενίσχυση της ετοιμότητας του συστήματος υγείας της Περιφέρειας.

2. Ενδυνάμωση του τομέα της υγείας. Στοχεύει στην επαρκή κατάρτιση του στελεχιακού δυναμικού στο χώρο της υγείας για την αντιμετώπιση ασθενειών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και στην προετοιμασία των εγκαταστάσεων για να μπορούν να υποδεχθούν αυξημένα περιστατικά.

3. Ενημέρωση των πολιτών. Στοχεύει στην πληροφόρηση των πολιτών σχετικά με κινδύνους στην υγεία που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, προκειμένου να αποτραπεί η έκθεσή τους στους κινδύνους αυτούς.

Δομημένο περιβάλλον

1. Προσαρμογή του αστικού σχεδιασμού στην κλιματική αλλαγή και βελτίωση του θερμικού περιβάλλοντος στις μεγάλες πόλεις της Περιφέρειας. Η δράση στοχεύει στην επίτευξη τοπικών θερμοκρασιών στα κέντρα των πόλεων στα επίπεδα των θερμοκρασιών των περιαστικών περιοχών, καθώς και στην εξοικονόμηση ενέργειας. Άμεση συσχέτιση με τη Δράση 9.1 του τομέα της ζήτησης ενέργειας.

2. Ενίσχυση προστασίας οικισμών από πλημμυρικά φαινόμενα και κατολισθήσεις.

3. Ενσωμάτωση της παραμέτρου της κλιματικής αλλαγής κατά την αναθεώρηση του χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας.

4. Διαχείριση κινδύνων ακραίων φαινομένων.

Πολιτιστική κληρονομιά

1. Γνώση και καταγραφή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή στην πολιτιστική κληρονομιά της Περιφέρειας.

2. Διαχείριση των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή στην πολιτιστική κληρονομιά.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ-ΠεΣΠΚΑ

Οι εξεταζόμενοι τομείς του ΠΕΣΠΚΑ, που αποτελούν και τομείς του Περιβάλλοντος για τους οποίους ορίζεται να εκπονηθεί η ΣΜΠΕ, θα επηρεαστούν θετικά είτε άμεσα (π.χ. μέσω των στοχευμένων μέτρων ανά τομέα) είτε έμμεσα (π.χ. μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού) από την υλοποίηση των μέτρων και δράσεων του ΠεΣΠΚΑ.

Η υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων του ΠεΣΠΚΑ θα έχει ένα σημαντικό οικονομικό κόστος, όμως μακροπρόθεσμα η μη εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ θα δράσει αρνητικά σε όλους τους τομείς θέτοντας σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον στο σύνολό του και επιπλέον τεράστιες οικονομικές ζημιές (αποκαταστάσεις, αποζημιώσεις κ.λπ.) για την αντιμετώπιση των συνεπειών της Κλιματικής Αλλαγής.

Οι δυνητικές επιπτώσεις στους τομείς του περιβάλλοντος από την εφαρμογή του σχεδίου αξιολογήθηκαν ως προς το είδος και την ένταση της επίπτωσης, την πρόελευση και τον χρονικό ορίζοντα της εμφάνισης της επίπτωσης, τη διάρκεια της επίπτωσης και τη συνέργεια της επίπτωσης σε συνδυασμό με άλλες επιπτώσεις. Σε γενικές γραμμές, το σχέδιο αναμένεται να έχει ιδιαίτερα σημαντική θετική επίδραση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων που εξετάζονται, γεγονός που οφείλεται στο ότι ο σχεδιασμός του έχει γίνει με στόχο την προσαρμογή των τομέων της οικονομίας και των γεωγραφικών περιοχών της ΠΔΕ στην κλιματική αλλαγή.

Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον στο πλαίσιο υλοποίησης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου ΠεΣΠΚΑ ΠΔΕ προσδιορίζονται και τα μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή του Σχεδίου.

5. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η παρακολούθηση αποτελεί μια διαδικασία προσδιορισμού αποτελεσμάτων, αξιολόγησης και αναπροσαρμογής δράσεων με σκοπό την ανάληψη των απαραίτητων διορθωτικών ενεργειών σε περίπτωση αποκλίσεων από τους στόχους. Η συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΠεΣΠΚΑ, διευρύνει την κατανόηση της αποτελεσματικότητας των προτεινόμενων δράσεων και συντελεί στην επιβεβαίωση της επίτευξης των στόχων.

Η παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής του ΠεΣΠΚΑ θα στηρίζεται σε δύο βασικά εργαλεία:

1. Δίκτυο Συλλογής Δεδομένων: Για την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων είναι αναγκαία η δημιουργία ενός δυναμικού, αξιόπιστου, προσβάσιμου και ευέλικτου δικτύου συλλογής δεδομένων.

2 Δείκτες Παρακολούθησης: Οι δείκτες που επιλέχθηκαν για την παρακολούθηση του ΠεΣΠΚΑ σχετίζονται με την Παρακολούθηση Μεταβολής των Κλιματικών Δεικτών του σχεδίου.

2Α Δείκτες Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων: Είναι δείκτες αξιολόγησης της προόδου υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων, αλλά και του γενικότερου σχεδιασμού και προγραμματισμού.

2Β. Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων: Πρόκειται για δείκτες που ποσοτικοποιούν βασικές παραμέτρους των προτεινόμενων μέτρων και δράσεων ανά τομέα, όσον αφορά στην υλοποίησή τους και στα αποτελέσματα αυτής

Για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων των μέτρων και δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της υλοποίησης του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), προτάθηκε στο Σχέδιο ΠεΣΠΚΑ ΠΔΕ η σύσταση Περιφερειακής Επιτροπής Αντιμετώπισης Κλιματικής Αλλαγής (ΠΕΑΚΑ).

6. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, για να εξασφαλισθεί η ενεργός συμμετοχή των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων στη διαμόρφωση του ΠεΣΠΚΑ ΠΔΕ, προέβη σε διαβούλευση του ΠεΣΠΚΑ και της παρούσας ΣΜΠΕ, με την έκδοση σχετικού Δελτίου Τύπου κάθε φορά.

6.1 Διαβούλευση ΠεΣΠΚΑ

Κατά την εκπόνηση του ΠεΣΠΚΑ

1^η φάση: Μεταξύ Ιουνίου και Σεπτεμβρίου 2018, έγινε αναζήτηση και συλλογή στοιχείων από ένα ευρύ φάσμα φορέων και υπηρεσιών. Συγκεκριμένα απεστάλη αίτημα και ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία με 81 συνολικά αποδέκτες (Δήμοι, Φορείς Διαχείρισης προστατευόμενων Περιοχών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Δ/νσεις της Αποκεντρωμένης και της Αιρετής Περιφέρειας, Επιμελητήρια, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα κλπ). Η ανταπόκριση των αποδεκτών έφτασε στο 25% και παρελήφθησαν από τον ανάδοχο μελέτες, σχέδια δράσης, κατάλογος προγραμματιζόμενων έργων και βιβλιογραφικά στοιχεία που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή.

2^η φάση: Πραγματοποιήθηκαν τρεις συναντήσεις εργασίας (μια ανά Περιφερειακή Ενότητα) σε Πύργο, Πάτρα και Μεσολόγγι στις 31/10/18, 01/11/18 και 08/11/18 αντίστοιχα όπου προσκλήθηκαν και συμμετείχαν εκπρόσωποι από 19 Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων, 8 τμήματα Πολιτικής Προστασίας Δήμων, 9 Διευθύνσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, 6 Διευθύνσεις της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου και 3 Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Κτηματικές Υπηρεσίες).

Μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου ΠεΣΠΚΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανάρτησε το σχέδιο ΠεΣΠΚΑ στην ιστοσελίδα της <https://www.pde.gov.gr/gr/enimerosi/diabouleuseis/item/12520.html> και δημιουργήθηκε και το σχετικό εικονίδιο για την ηλεκτρονική διαβούλευση του σχεδίου ΠΕΣΠΚΑ η οποία ξεκίνησε στις 29/10/2019 και ολοκληρώθηκε στις 30/11/2019 και οι προτάσεις των φορέων και πολιτών αποστέλλονταν στην ηλεκτρονική διεύθυνση που

δημιουργήθηκε ειδικά για τη διαδικασία της διαβούλευσης, ενώ εναλλακτικά υπήρχε και η δυνατότητα έγγραφης υποβολής προτάσεων, ταχυδρομικά, στην Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας. Μετά την λήξη της ηλεκτρονικής διαβούλευσης και την αποστολή σχολίων, υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- 3 Τεχνικές συναντήσεις (σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας) σε Αγρίνιο, Πύργο και Πάτρα, στις 05/12/19, 09/12/19 και 10/12/19 αντίστοιχα, όπου προσκλήθηκαν εκπρόσωποι από Τεχνικές Υπηρεσίες Δήμων, τμήματα Πολιτικής Προστασίας Δήμων, Διευθύνσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Διευθύνσεις της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Κτηματικές Υπηρεσίες), Πανεπιστήμια, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Επιμελητήρια (ΤΕΕ, ΓΕΩΤΕΕ, τοπικά), Ενώσεις, Συνεταιρισμοί κλπ.
- Ανοιχτή ημερίδα με την συμμετοχή του συνόλου των κοινωνικών εταίρων (δημόσια διοίκηση, επιστημονική κοινότητα, παραγωγικές τάξεις, ενεργοί πολίτες κλπ.) στις 19/12/19, στην Πάτρα, όπου παρουσιάστηκε το σχέδιο ΠεΣΠΚΑ.

6.2 Εγκρίσεις σχεδίου ΠεΣΠΚΑ (από το ΥΠΕΝ και από την Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης της ΠΔΕ) Μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου ΠεΣΠΚΑ και την ενσωμάτωση των σχολίων που προέκυψαν από τη διαβούλευση στο σχέδιο, το ΠεΣΠΚΑ εστάλη (06-03-2020) στο ΥΠΕΝ /Δ/ση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας και στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης για γνωμοδότηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην νομοθεσία (άρθρο 43 του Ν.4414/2016 (ΦΕΚ 149Α/2016)). Τα σχόλια του ΥΠΕΝ στην σχετική γνωμοδότησή του ενσωματώθηκαν στο σχέδιο ΠεΣΠΚΑ ενώ με το υπ' αρ. 01/2021 πρακτικό της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/72554/1369/19-03-2021) η Επιτροπή γνωμοδότησε ομόφωνα θετικά για το ΠεΣΠΚΑ Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

6.3. Διαβούλευση ΣΜΠΕ

Σε συνέχεια της διαβούλευσης του σχεδίου και μετά από τις γνωμοδοτήσεις επί του σχεδίου του ΥΠΕΝ και της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, εκπονήθηκε η ΣΜΠΕ για το σχέδιο η οποία, σύμφωνα και την κείμενη νομοθεσία, τέθηκε σε διαβούλευση. Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΠΔΕ στη διαδρομή «Ενημέρωση-Διαβουλεύσεις» και συνδέθηκε με αντίστοιχο εικονίδιο στην αρχική σελίδα του ιστότοπου της ΠΔΕ. Η διαβούλευση ξεκίνησε στις 17/12/2021 και ολοκληρώθηκε στις 20/01/2022.

Επίσης δημιουργήθηκε και ο σχετικός σύνδεσμος

[:https://owncloud.pde.org.gr/owncloud/index.php/s/zuYKuWoxTMI5xMO](https://owncloud.pde.org.gr/owncloud/index.php/s/zuYKuWoxTMI5xMO).

Οι προτάσεις των φορέων και πολιτών αποστέλλονταν στην ηλεκτρονική διεύθυνση που δημιουργήθηκε ειδικά για τη διαδικασία της διαβούλευσης, ενώ εναλλακτικά υπήρχε και η δυνατότητα έγγραφης υποβολής προτάσεων, ταχυδρομικά, στην Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας. Από τη διαβούλευση δεν προέκυψαν σχόλια-παρατηρήσεις επί της ΣΜΠΕ.

Επιπλέον η ΣΜΠΕ έχει αποσταλεί από την υπηρεσία αδειοδότησης (ΥΠΕΝ) στις συναρμόδιες υπηρεσίες για γνωμοδότηση επί αυτής.

7. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Ο σχεδιασμός των μέτρων και δράσεων για την υλοποίηση του ΠεΣΠΚΑ να γίνεται έτσι ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων, η διατήρηση της βιοποικιλότητας, και οι αρχές της πρόληψης.
- Πριν την υλοποίηση δράσεων του ΠεΣΠΚΑ, να ζητείται η γνωμοδότηση των αρμόδιων υπηρεσιών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και παρακολούθησης στο πλαίσιο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
- Να ελαχιστοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι νέες χωροθετήσεις για τα έργα/ δράσεις προσαρμογής που προτείνονται στο ΠεΣΠΚΑ Δυτικής Ελλάδας, με τη χωροθέτησή τους σε ήδη αδειοδοτημένες περιοχές ή/ και επιβαρυνμένες ως προς το τοπικό περιβάλλον με σκοπό την αποκατάστασή τους.
- Σε κάθε περίπτωση, αν κατά την εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ, δράσεις/ μέτρα του σχεδίου, διαπιστωθεί ότι δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και κοινοτικής (περιβαλλοντικής) νομοθεσίας, αυτά δεν δύναται να υλοποιηθούν.
- Να εφαρμοστεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης τόσο στη φάση κατασκευής των έργων αλλά και κατά τη φάση λειτουργίας αυτών που να παρακολουθεί κατ' ελάχιστο τις παραμέτρους : α) Βιοποικιλότητα (Χλωρίδα-Πανίδα), β) Ατμόσφαιρα, γ) Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή, δ) Έδαφος, ε) Υδατικοί Πόροι, στ) Ακουστικό Περιβάλλον – Θόρυβος και ζ) Τοπίο.
- Στην κανονιστική πράξη περιβαλλοντικής έγκρισης του σχεδίου ΠεΣΠΚΑ να συμπεριληφθούν, τα αναφερόμενα στο Κεφ. 8, πορίσματα για τα αναγκαία μέτρα αντιμετώπισης και παρακολούθησης των επιπτώσεων του ΠεΣΠΚΑ στο περιβάλλον.

Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαστε θετική γνωμοδότηση για την ΣΜΠΕ του ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, την Πρόεδρο και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω θέματος, κατόπιν διαλογικής συζήτησης,

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Σχεδίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Αρνητικά ψήφισαν η Επικεφαλής και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Αγγελοπούλου Αναστασία, Μωραΐτης Νικόλαος, Συμεωνίδης Γρηγόριος και Αθανασόπουλος Τρύφωνας και ο Επικεφαλής και ο Περιφερειακός Σύμβουλος της παράταξης «Αντίσταση Πολιτών Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Χατζηλάμπρου Βασίλειος και Κούστας Κωνσταντίνος.

Παρών δήλωσε ο Επικεφαλής της παράταξης «Πατριωτική Αυγή για την Δυτική Ελλάδα» κ. Νικολακόπουλος Ανδρέας.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως:

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΛΙΑ

ΕΥΘΥΜΙΑ ΓΡΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ